

těž u rozsudku Ml II 42/32 okresního soudu v Třeboni, jenž si zase neuvědomil, že podle § 25, odst. 5 téhož zákona skutečnost, že obžalovaný je odsuzován také pro krádeže spáchané po dokonaném již 18. roce, které samy o sobě by dovolovaly kvalifikaci přestupku podle § 460 tr. zák., má vliv také na právní posouzení veškeré ostatní trestné činnosti, byť i obžalovaný se jí dopustil ještě dříve, před dokonaným 18. rokem, a to potud, že také tyto trestné skutky jsou posuzovány podle trestního zákona čís. 117/1852 ř. z., při čemž platí ustanovení § 2, odst. 2 zák. čís. 48/1931 a meze trestní sazby podle §§ 8 a 9 téhož zákona. Pochybení okresního soudu v Trhových Svinech, vedoucí k odsouzení pro těžší trestný čin, vyžaduje kromě zjištění, že byl porušen zákon, podle § 292 tr. ř. také mírnější rozhodnutí ve věci samé; ve věci okresního soudu třeboňského nelze pak, vycházejíc z vadného jinak právního posouzení případu, jehož změnu zákaz reformatio in peius nepřipouští, ponechati nadále v platnosti výrok o ztrátě práva volebního podle § 10, odst. 1 zák. čís. 48/1931 Sb. z. a n. nepřípustný při odsouzení pro pouhé provinění.

Také význam předpisu § 6, čís. 4 zák. čís. 562/1919 Sb. z. a n. vyložily si oba okresní soudy mylně, když dodatečně byly uvědomeny o dalších trestech obžalovaného, jež s vlastním jejich rozhodnutím jsou v poměru naznačeném v § 265 tr. ř. Ve čtvrté až poslední větě tohoto místa zákona je upraveno případné nařízení výkonů trestů z rozsudků jsoucích v tomto poměru jen potud, pokud je ještě vynášen pozdější rozsudek, resp. usnesení podle § 7, odst. 2 zák. Je však omylem domnívati se, že by zákon dovoloval tímto předpisem měniti p r a v o p l a t n á již rozhodnutí soudu. Neměl-li ani okresní soud v Trhových Svinech, ani v Třeboni vůbec vědomosti o tom, že u jiného soudu je, resp. bylo vedeno proti témuž obžalovanému trestní řízení toho druhu, že rozsudky jsou v poměru § 265 tr. ř., nemohla býti po pravomoci jejich rozsudků skutečnost ta dodatečně jemu oznámená podnětem, aby dodatečně ještě řešil otázku, zda měl či neměl býti tehdy povolen obžalovanému podmíněný odklad trestu a zda nyní má či nemá býti nařizován výkon trestu a který soud z obou má tak učiniti a co do kterého z obou rozsudků. V případech toho druhu je soudu vždy postupovati jediné podle § 8, odst. 2 zák. čís. 562/1919 Sb. z. a n. (srov. rozh. čís. 4275 sb. n. s.).

Čís. 5356.

I skutková podstata zločinu podle § 15, čís. 3 zák. na ochr. rep. vyžaduje, aby se podněcování k trestným činům tamtéž uvedeným dále ve ř e j n ě ve smyslu § 39, čís. 2 téhož zákona.

Pět osob neznamená ani shromáždění ani zástup.

(Rozh. ze dne 9. září 1935, Zm I 655/35.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 10. ledna 1935, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle § 15, čís. 3

zák. na ochr. rep., podle § 290 tr. ř. však zrušil rozsudek v příčině zločinu podle § 15, čís. 3 zák. na ochr. rep. ve výroku o vině, trestu a ve výrocích s ním souvisících a uznal obžalovaného vinným, že dne 2. července 1934 v J. více lidí pobuřoval proti samostatnosti, ústavní jednotnosti a demokraticko-republikánské formě státu, čímž se dopustil přečinu rušení obecného míru podle § 14, čís. 1 zák. na ochr. rep.

Z d ů v o d ů :

Při přezkoumání rozsudku shledáno, že skutek, na němž se rozhodnutí zakládá, byl nesprávným výkladem zákona uvažován podle § 15, čís. 3 zák. na ochr. rep., který se k němu v tomto případě nevztahuje (čís. 10 § 281 tr. ř.) a že je zde tudíž důvod k postupu podle § 290 tr. ř.

Podle rozsudkových důvodů zjišťuje nalézací soud, že inkriminovaný projev byl vyslechnut v hostinské místnosti dvěma hosty, jednou číšnicí a dvěma číšníky. Jinak však nikdo přítomen nebyl. Nalézací soud praví výslovně, že obžalovaný zpíval sice pouze u přítomnosti 5 osob, takže tím by nebyla dána veřejnost ve smyslu § 39, čís. 2 zákona na ochranu republiky, avšak toho prý není zapotřebí v případě § 15, čís. 3 zákona na ochranu republiky, neboť slovo »veřejně« ustanovení zákona prý necituje, ač tak jinde všude činí, kde tuto náležitost požaduje, a nelze je prý vyvozovati z toho, že se v čís. 2 a 3 § 15 zákona na ochranu republiky používá stejného slova »podněcovati«, kterému v čís. 2 § 15 zákona na ochranu republiky je přidáno ještě slovo »veřejně«.

Tímto právním názorem soudu první stolice byl zřejmě v ustanovení § 15 zákona na ochranu republiky nesprávně vyložen zákon. Právě-li se v ustanovení čís. 2 § 15 zákona na ochranu republiky: »Kdo veřejně podněcuje ke zločinu nebo přečinu, trestá se za přečin . . .«, načež v zápětí v čís. 3 § 15 zákona na ochranu republiky se stanoví: »Podněcoval-li vinník ke zločinu uvedenému v §§ 1, 2, 7 nebo 8 trestá se za zločin«, je nad veškeru pochybnost zřejmá nerozlučná souvislost mezi těmito dvěma předpisy zákona, z nichž první vyjadřuje, jak se trestá určitá činnost, podněcující veřejně ke zločinu či přečinu vůbec, druhý pak stanoví pouze na t u t é ž f o r m u trestné činnosti (»podněcoval-li vinník«, tedy osoba, která ve smyslu čís. 2 § 15 zákona na ochranu republiky v e ř e j n ě podněcovala) přísnější trest, vztahovalo-li se toto veřejné podněcování k trestným činům zde výčetmo uvedeným. Použití minulého času podmíněného u slovesa »podněcovati« ve spojení se slovem »vinník« nedopouští o tom prostě jiný výklad, než ten, jak byl právě projeven, tedy, že kdo podněcuje tak, j a k t o m á n a m y s l i u s t a n o v e n í čís. 2 § 15 zákona na ochranu republiky, tudíž v e ř e j n ě, k trestným činům, jež výčetmo uvádí předpis čís. 3 § 15 zákona na ochranu republiky, trestá se za zločin podle sazby v čís. 3 § 15 zákona na ochranu republiky uvedené.

Poněvadž pak, jak to ostatně již nalézací soud sám uznal, nelze shledávati veřejnost v přítomnosti pouhých pěti lidí, jelikož tento počet nevyhovuje ani pojmu shromáždění, ani pojmu zástupu ve smyslu § 39, čís. 2 zákona na ochranu republiky, nemůže skutek obžalovaným spáchaný naplňovati skutkovou podstatu zločinu v čís. 3 § 15 zákona na

ochranu republiky naznačeného, jelikož se tu nedostává skutkového znaku veřejnosti, jehož toto ustanovení nevyhnutelně vyžaduje, a ježto nalézací soud přes to obžalovaného tímto trestným činem vinným uznal, je to přičítati vytčenému nesprávnému výkladu zákona, následkem něhož byl skutek obžalovaného uvažován podle zákona, který se k němu nevztahuje.

Zároveň však vyplývá ze skutkových zjištění nalézacím soudem učiněných, že obžalovaný před pěti, tudíž před více lidmi, zpíval část písně »Horst-Wessel Lied«, se slovy »die Strasse frei den braunen Bataillon«, jsa si vědom významu a dosahu zpívaných slov. Tento projev, učiněný nikoli veřejně, avšak před více lidmi, nelze pak vykládati jinak, nežli že jím pachatel pobuřoval více lidí proti samostatnosti, ústavní jednotnosti a demokraticko-republikánské formě státu, neboť obsahem jeho působeno bylo intelektuálně na posluchače způsobem, jenž byl s to, aby vyvolal v nich nepřátelský stav a náladu proti těmto právním statkům, chráněným ustanovením § 14, čís. 1 zák. na ochr. rep., totiž manifestací pro úderné oddíly strany ovládané opakem demokraticko-republikánského režimu, v jejímž programu je sloučení všech Němců včetně zahraničních, v jednu říši a odtržení Němci obývaných území našeho státu a přivtělení jich k tak zvané třetí říši. Ze skutkového zjištění, že pachatel před tím docela rozumně rozmlouval o poměrech v Německu, podává se závěr, že šlo u něho o působení cílevědomé, ve smyslu shora naznačeném, a naplňuje proto jeho jednání skutkovou podstatu přečinu podle § 14, čís. 1 zákona na ochranu republiky. Proto bylo na základě zjištění rozsudku první stolice rozhodnuto ve věci samé.

Čís. 5357.

Odvolací soud překročil obor své působnosti a zavinil zmatek podle § 384, čís. 4 tr. ř., kvalifikoval-li trestný čin obžalovaného, aniž se veřejný žalobce v neprospěch obžalovaného odvolal, z úřední moci přísněji než soud první stolice.

Porušení úřední povinnosti veřejného úředníka vykonati pravoplatně uložený trest (§ 478 tr. zák.), stalo-li se za dar neb odměnu, lze podřaditi jen pod přísnější ustanovení § 467 tr. zák., nikoli zároveň i pod ustanovení § 478 tr. zák. Při tom za dar nebo odměnu ve smyslu § 467 tr. zák. možno považovati jen ty věci, na něž veřejný úředník nemá nároku a jež jsou mu i druhými osobami jako takové poskytovány.

Nejde o zločin podplácení podle § 467 tr. zák., nýbrž o podvod podle § 381, čís. 2 tr. zák., tvrdil-li soudní kancelářský úředník osobě odsouzené k trestu na svobodě, že tento trest lze přeměnit na trest peněžitý, a přijal-li od ní peníze k tomuto účelu a ponechal si je.

Padělal-li pachatel, vylákavši takto podvodně peníze, příslušné zápisy v trestním rejstříku, aby je uvedl v soulad se stavem, který vytvořil svým podvodem, a není-li skutkového podkladu pro úsudek o speciálním jeho záměru, zneužití úřední moci právě proto, aby uchránil odsouzence před zákonným potrestáním, jest padělání těchto zápisů kvalifikovati podle § 394 tr. zák.

(Rozh. ze dne 10. září 1935, Zm III 313/35.)